

Katedra blízkovýchodních studií
Filozofická fakulta Západočeské univerzity v Plzni

Volitelný předmět státní závěrečné zkoušky
Bakalářský obor Kulturní studia Blízkého východu

Judaismus
(KBS/JBSZ)

1. Doba praotců a osídlení Palestiny, biblický koncept a historické reálie (korekce moderní archeologie), izraelský henoteismus a monoteismus
2. Doba soudců, počátky království a Izrael v době králů Saula, Davida a Šalomouna (Chrám, podstata chrámové liturgie, vztah proroků a králů – Samuel x Saul)
3. Babylónské zajetí, jeho význam pro vznik moderního judaismu (Chrám x synagoga)
4. Tanach, struktura a vznik kánonu (postupné formování a důvody kanonizace)
5. Druhý chrám, období helénismu, Septuaginta, makabejské povstání, Herodés Veliký
6. Římská nadvláda, židovská válka a povstání Bar Kochby, reakce – plot okolo Tóry (akademie v Jabne)
7. Redakce Mišny, Talmud (Mišna a Gemara), rabínský judaismus
8. Rituály přechodu, kašrut, židovská rodina a domácnost, šabat
9. Kalendář, svátky a liturgický rok (příklad jednoho svátku a jeho významu)
10. Středověký antijudaismus, význam IV. Lateránského koncilu
11. Židé v Andalusii (koexistence židovských, muslimských a křesťanských intelektuálů, překlady odborných knih v Toledu), Moše ben Majmon
12. Mesiášská hnutí raného novověku (Šlomo Molcho, David Reubeni, Šabtaj bar Cvi, Jakub Frank)
13. Židovská mystika v antice a kabala ve středověku (Sefer jecira, Bahir, Zohar)
14. Mystikové v Safedu (Izák Luria - luriánská kabala, Chajim Vital – učení o gilgulu)
15. Východoevropští chasidé (Baal šem tov), jejich popularizace v díle Martina Bubera a Jiřího Langera
16. Haskala (předchůdce - Baruch Spinoza, Moses Mendelssohn, Ephraim Lessing), význam, důrazy a kritika
17. Sionismus (reakce na různé typy antisemitismu, krevní pověra, pogromy, rozčarování z asimilace – Alfred Dreyfus, Theodor Herzl)
18. Současné směry judaismu (ortodoxní, reformní, liberální, příklad konkrétní skupiny), feminismus, enviromentální a lidskoprávní interpretace Tóry (Regina Jonasová a současné rabínky)